NOVARA
CONSULTING GROUP

This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/06/14/the-fifth-parameter-issue-005-the-deaf-halo-effect-when-representation-is-mistaken-for-governance/.

BEŞİNCİ PARAMETRE: Sayı 005: Deaf Halesi Etkisi – Temsilin Yönetişimle Karıştırıldığı Durum

Heather Grizzle · June 14, 2026

The Deaf Halo Effect: when Deaf affiliation and community trust are mistaken for accountability and good governance. The Fifth Parameter, Issue 005.

İçindekiler

1. Bu Karışıklık Neden Anlaşılabilir
2. Kalıba İsim Vermek
3. Yapay Zeka Riski Artırıyor
4. Temsil ve Yönetişim Birbirinin Yerine Geçemez
5. Temsilin Başlattığı İşi Tamamlamak

On yıllardır Deaf topluluklar, erişilebilirlikle ilgili kararların çoğu zaman kendileri olmadan alındığı alanlarda temsil edilmek için mücadele etti. Bu talep hem makul hem de gerekliydi. Deaf insanları etkileyen politikalar, Deaf seslerini içermelidir. Deaf insanlara hizmet etmesi amaçlanan teknolojiler, Deaf uzmanlığını kapsamalıdır. Erişilebilirliği ilerlettiğini iddia eden kurumlar, etkiledikleri topluluklara karşı hesap verebilir olmalıdır. Ancak her düzeltici hareket, yeni bir kör nokta yaratma riskini de beraberinde taşır. Temsil ararken, bazen temsili yönetişimle karıştırabiliriz.

Bu Karışıklık Neden Anlaşılabilir

Bu karışıklık anlaşılabilir bir durumdur. Tarihsel olarak Deaf insanlar, otorite konumlarından dışlanmış, erişilebilirlik politikasını şekillendirme fırsatlarından mahrum bırakılmış ve yaşanmış deneyimi sıklıkla göz ardı eden kurumlara karşı uzmanlıklarını kanıtlamak zorunda bırakılmıştır. Sonuç olarak, Deaf liderlik

genellikle önemli bir sembolik ağırlık taşır. Deaf bir kurucu, Deaf bir yönetici, Deaf bir araştırmacı veya Deaf liderliğindeki bir kuruluş, güçlü bir meşruiyet işareti haline gelebilir. Çoğu durumda bu işaret hak edilmiştir. Temsil önemlidir. Yaşanmış deneyim önemlidir. Topluluk bilgisi önemlidir. Sorun, bu niteliklerin yönetişim sistemleri içinde birer güç olarak değil, yönetişimin kendisinin yerine geçen birer ikame olarak ele alınmasıyla başlar.

Kalıba İsim Vermek

Bu olgu, Deaf Halesi Etkisi olarak anlaşılabilir: Bir kişinin, kuruluşun, teknolojinin veya girişimin, Deaf liderliğinde olması, Deaf tarafından yaratılmış olması veya kamuoyunda Deaf toplumu çıkarlarıyla ilişkilendirilmesi nedeniyle doğal olarak güvenilir, etik, hesap verebilir veya etkili olduğu varsayılma eğilimi. Bu kavram, bir olumlu özelliğin ilgisiz özelliklerin algılanışını etkilediği, iyi bilinen psikolojik hale etkisi üzerine inşa edilmiştir. Bu bağlamda, kültürel meşruiyet; henüz kanıtlanmamış yetkinlik, şeffaflık, gözetim veya hesap verebilirlik varsayımları yaratabilir.

Sonuçlar nadiren kasıtlıdır. Yönetişimle ilgili sorular yumuşatılabilir veya ertelenebilir. Tedarik kararları büyük ölçüde topluluk itibarına dayanabilir. Eleştirmenler, topluluğa sadakatsiz görünme korkusuyla endişelerini dile getirmekte tereddüt edebilir. Kuruluşlar, Deaf ekosistemi dışındaki benzer girişimlere uygulanacak denetimden daha azına tabi tutulabilir. Zamanla güven, kanıttan kopabilir. İyi niyetler, iyi yönetişimle karıştırılır hale gelir.

Yapay Zeka Riski Artırıyor

Bu zorluk, yapay zeka erişilebilirlik alanlarına girdikçe özellikle önem kazanmaktadır. İşaret Dili Yapay Zeka sistemleri, erişilebilirlik platformları ve teknoloji tedarikçileri, giderek daha fazla topluluk bağlantısı yoluyla meşruiyet aramaktadır. Deaf katılımı önemlidir ve çoğunlukla gereklidir. Ancak yalnızca katılım; şeffaflık, hesap verebilirlik, risk yönetimi, veri gözetimi, işgücü etkisi veya uygulama güvenceleri konusundaki soruları yanıtlamaz. Bir teknoloji, geliştirilmesinde Deaf insanların yer alması nedeniyle otomatik olarak güvenilir hale gelmez. Güvenilirliğin yine de kanıtlanması gerekir.

Bir teknoloji,

Temsil ve Yönetişim Birbirinin Yerine Geçemez

> geliştirilmesinde Deaf insanların yer alması nedeniyle otomatik olarak güvenilir hale gelmez.

The Fifth Parameter, tam da temsil ve yönetişimin birbirinin yerine geçemeyen kavramlar olması nedeniyle var olmaktadır. Temsil, bakış açısı sağlar. Yönetişim, hesap verebilirlik sağlar. Temsil, kararların yaşanmış deneyimden beslenmesine yardımcı olur. Yönetişim, kararların denetime tabi kalmasını sağlar. Sağlıklı erişilebilirlik ekosistemleri her ikisini de gerektirir. Biri diğerinin yerine geçtiğinde, kör noktalar ortaya çıkar.

Temsilin Başlattığı İşi Tamamlamak

Gelecek için zorluk, Deaf liderliğin önemini azaltmak değil, tüm erişilebilirlik girişimlerinin değerlendirildiği standartları güçlendirmektir. Topluluk güveni, sorulara kapıyı kapatmak yerine diyaloğa kapı açmalıdır. Kültürel meşruiyet, yönetişimin yerine geçmek yerine onu bilgilendirmelidir. En güçlü kuruluşlar, güvenildikleri için denetimden kaçınanlar değildir. Denetimi memnuniyetle karşıladıkları için güvene layık kalmaya devam edenlerdir.

Bu nedenle Deaf Halesi Etkisi, temsile karşı bir argüman değildir. Temsilin başlattığı işi tamamlamak için bir argümandır. Erişilebilirlik, yalnızca görünür değil hesap verebilir; yalnızca özgün değil şeffaf; yalnızca güvenilen değil güvenilir bir liderliği hak etmektedir.

TİPS

Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

SUPPORT NCG

NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG's independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Nasıl alıntılanır

Grizzle, H. M. (2026, June 14). BEŞİNCİ PARAMETRE: Sayı 005: Deaf Halesi Etkisi – Temsilin Yönetişimle Karıştırıldığı Durum. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/tr/2026/06/14/the-fifth-parameter-issue-005-the-deaf-halo-effect-when-representation-is-mistaken-for-governance/